

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виробнича (перекладацька) практика

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови та другої іноземної українською

Робоча програма навчальної дисципліни «Виробнича (перекладацька) практика». Одеса: ОНУ, 2025. 12 с.

Розробники: Ольга ГРИНЬКО, к.філол.н., доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу; Ірина РАЄВСЬКА, к.філол.н., доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри О. Гринько (Ольга ГРИНЬКО)

Погоджено з гарантом ОП Анжела Болдирева (Анжела БОЛДИРЕВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології.

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Голова НМК Олена Григорович (Олена ГРИГОРОВИЧ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 6 Годин – 180 Змістових модулів – 2	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність: В11 Філологія Спеціалізація: В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		–	–
		Практичні, семінарські	
		–	–
		Самостійна робота	
		180 год.	180 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Виробнича (перекладацька) практика орієнтована на відпрацювання навичок письмового й усного перекладу текстів різних жанрів і стилів, вироблення гнучкості у використанні перекладацьких стратегій, прийомів і трансформацій, а також на моделювання професійних комунікативних ситуацій, максимально наближених до умов роботи перекладача. Практика проходить у два етапи: з основною іноземною мовою (англійська) та з другою іноземною мовою, що дає змогу здобувачу вищої освіти закріпити перекладацькі навички в обох мовних парах, якими він оволодіває в межах освітньо-професійної програми.

Метою дисципліни є вдосконалення й поглиблення професійних перекладацьких компетентностей, сформованих у процесі вивчення теоретичних і практичних курсів на другому (магістерському) рівні вищої освіти, та розвиток здатності застосовувати їх у реальних робочих ситуаціях. Завдання дисципліни: поглиблення знань про перекладацькі стратегії, техніки та трансформації; розвиток навичок комплексного аналізу вихідного тексту з урахуванням його жанрово-стилістичних і соціокультурних особливостей; вдосконалення практики письмового перекладу в обох мовних парах та формування індивідуального перекладацького стилю; розвиток умінь здійснювати переклад з аркуша та послідовний переклад у ситуаціях, наближених до професійних; формування здатності адаптувати переклад до умов конкретного замовника, цільової аудиторії й комунікативного контексту з урахуванням соціокультурних характеристик та принципів інклюзивності, а також потенційних вразливостей цільової аудиторії та чутливих контекстів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.
- ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 8 Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 13 Здатність відповідально взаємодіяти в умовах соціального та культурного розмаїття, враховуючи комунікативні норми, принципи інклюзивності та чутливі контексти спілкування.
- ЗК 14 Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності в навчальній, науковій і професійній діяльності, зокрема під час використання джерел, даних, цифрових технологій і засобів штучного інтелекту, усвідомлюючи етичну відповідальність за достовірність, авторство та вплив результатів досліджень.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату комунікації та перекладу.

ФК 9 Здатність вільно застосовувати всі види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо) як інструменти професійної комунікації та перекладу в різних ситуаціях міжмовної взаємодії.

Програмні результати навчання:

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18 Демонструвати здатність здійснювати письмовий і усний переклад текстів різних жанрів з урахуванням вимог комунікативної ситуації та з використанням технічних засобів та сучасних перекладацьких технологій.

ПРН 19 Виконувати мовно-культурне посередництво між лінгвокультурами країн, мова яких вивчалася, і лінгвокультурою свого народу.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

принципи та сучасні підходи до письмового й усного перекладу у мовних парах, що вивчаються; перекладацькі стратегії й техніки, що застосовуються у професійній практиці; жанрово-стилістичні характеристики текстів, з якими найчастіше працює перекладач; принципи адаптації перекладу з урахуванням цільової аудиторії, соціокультурного контексту та принципів інклюзивності.

вміти:

застосовувати набуті перекладацькі стратегії у реальних робочих ситуаціях; виконувати якісний письмовий переклад текстів різних стилів і жанрів в обох мовних парах, що вивчаються; здійснювати переклад з аркуша та послідовний переклад у професійних комунікативних ситуаціях; критично аналізувати перекладені тексти, виявляти та виправляти помилки; забезпечувати змістову точність, стилістичну відповідність та культурну адекватність перекладу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Зміст виробничої (перекладацької) практики обумовлений напрямком діяльності підприємств, організацій та установ, що є базами практики, і потребами таких баз на момент початку практики.

Розподіл здобувачів вищої освіти для проведення перекладацької практики відбувається відповідно до потреб баз практики і кількості місць на кожній з них і оформлюється наказом по університету. Якщо кількість здобувачів, що мають пройти перекладацьку практику, перевищує кількість запропонованих місць, здобувачі мають можливість частково або повністю проходити перекладацьку практику на базі Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Університет в особі ректора підписує договір про проведення перекладацької практики із закладами-базами (підприємствами, організаціями, структурами). Термін договору узгоджується обома сторонами.

Виробнича (перекладацька) практика магістрів складається з двох етапів: практики з основною іноземною мовою (англійська, тривалістю три тижні) та практики з другою іноземною мовою (тривалістю один тиждень). Кожен етап передбачає письмовий переклад в мовній парі, що вивчається, текстів різних жанрів (газетно-публіцистичного, офіційно-ділового, науково-технічного, художнього) з використанням необхідного лексико-граматичного мінімуму, стратегій перекладу та інструментів автоматизації та програмного забезпечення, яким користується або рекомендує використовувати база практики.

План та графік проходження перекладацької практики складається керівником практики від університету та здобувачем вищої освіти та затверджується керівником практики від університету. Залежно від потреб баз практик та за узгодженням сторін-учасників практики, до плану можуть вноситися зміни та доповнення, про що здобувач має бути попереджений до внесення таких змін.

Здобувачі проходять практику на посаді перекладача-практиканта на базах підприємств, установ та організацій, з якими укладено договір про проходження практики. За період практики з основної іноземної мови здобувач повинен представити відредагований письмовий переклад обсягом до 30 000 друкованих знаків з проміжками в мовній парі «англійська-українська»; за період практики з другої іноземної мови – обсягом до 5 250 друкованих знаків з проміжками в мовній парі «друга іноземна мова-українська» (відповідно до статистики MS Word або інших інструментів підрахунку текстової статистики). На запит баз практик здобувачі можуть бути залучені до виконання усних перекладів. У такому

випадку обсяг письмового перекладу пропорційно зменшується. Навантаження не має перевищувати 18 годин усного перекладу на одного здобувача за весь період практики.

Після завершення кожного етапу виробничої практики здобувач-практикант заповнює щоденник практики (Додаток 1), де окреслює виконану роботу та аналізує складнощі, з якими він стикнувся.

У разі залучення здобувача до перекладацької діяльності поза межами офіційних баз практик університету – у перекладацьких бюро, громадських чи волонтерських організаціях, для потреб Збройних Сил України чи інших установ – така діяльність може бути зарахована як повноцінне проходження відповідного етапу перекладацької практики. Для цього здобувач подає офіційне підтвердження (відгук, довідку чи лист від організації) з описом виконаних завдань, обсягів роботи (у знаках, словах або годинах/днях) та описом тематики перекладів. Керівник практики має право перевірити сформованість передбачених програмою компетентностей та результатів навчання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	лаб	сам. роб.		л	п	лаб	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Практика з основної іноземної мови (3 тижні)										
Ознайомлення з матеріалами для перекладу, складання глосаріїв, організація процесу	15	-	-	-	15	15	-	-	-	15
Виконання завдань у межах перекладацької практики з основної іноземної мови	105	-	-	-	105	105	-	-	-	105
Редагування виконаних перекладів	15	-	-	-	15	15	-	-	-	15
Разом за ЗМ 1	135	-	-	-	135	135	-	-	-	135
Змістовий модуль 2. Практика з другої іноземної мови (1 тиждень)										
Ознайомлення з матеріалами для перекладу, складання глосаріїв, організація процесу	5	-	-	-	5	5	-	-	-	5
Виконання завдань у межах перекладацької практики з другої іноземної мови	35	-	-	-	35	35	-	-	-	35
Редагування виконаних перекладів	5	-	-	-	5	5	-	-	-	5
Разом за ЗМ 2	45	-	-	-	45	45	-	-	-	45
Усього годин	180	-	-	-	180	180	-	-	-	180

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

Виконання перекладів здобувачами в межах виробничої (перекладацької) практики представляє собою самостійну роботу над запропонованими матеріалами, в тому числі виконання перед- та перекладацького аналізів тексту та постперекладацьке редагування, окремо на етапі практики з основною іноземною мовою і на етапі практики з другою іноземною мовою.

9. Методи навчання

Під час проведення перекладацької практики застосовуються такі методи навчання: словесні – інструктаж, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання; наочні – метод безпосереднього спостереження; практичні – виконання індивідуальних завдань.

10. Форми контролю та методи оцінювання

Форма підсумкового контролю – залік. Керівник практики від університету виставляє підсумкову оцінку з урахуванням якості виконаного перекладу, його відповідності вимогам бази практики, а також беручи до уваги можливі зауваження або позитивні відгуки, які надає база практики індивідуально на кожного здобувача або на групу здобувачів, окремо за етапом практики з основною іноземною мовою та за етапом практики з другою іноземною мовою.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

За системою ОНУ імені І. І. Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
90-100	A	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85-89	B	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому творчий підхід.
75-84	C	Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70-74	D	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.

60-69	E	Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35-59	FX	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0-34	F	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для підсумкового контролю

Питання для підготовки до поточного/підсумкового контролю навчальним планом не передбачені.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Здобувачі вищої освіти отримують одну оцінку за переклад текстів, виконаний за кожний етап практики (з основною іноземною мовою та з другою іноземною мовою), якщо одна база практики надала матеріали на увесь період відповідного етапу. У випадку, якщо здобувачі отримують окремі завдання від баз практик кожного тижня, кожне завдання оцінюється в максимум 100 балів, а підсумкова оцінка за етап практики вираховується як середній бал таких оцінок. Загальна оцінка з виробничої (перекладацької) практики – це середнє арифметичне оцінок за обидва етапи практики.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Гринько О. С., Раєвська І.В. Робоча програма навчальної дисципліни «Виробнича (перекладацька) практика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійна програма «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса: ОНУ, 2025. 13 с.

2. Гринько О. С., Раєвська І.В. Силабус навчальної дисципліни «Виробнича (перекладацька) практика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійна програма «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса: ОНУ, 2025.

14. Рекомендована література

Основна

1. Матузкова О. П., Гринько О. С., Чернова Ю. А. Практика перекладу з англійської мови: методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи. Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2024.

2. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності: підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад». Вінниця: Нова книга, 2013. 376 с.

3. Gile D. Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. Revised edition. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins, 2009. 283 p.

Додаткова

5. Hirci N. Translation Work Placement in Slovenia: a key to successful transition to professional workplace settings? Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice, 2022.

6. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Council of Cultural Co-operation Education Committee, Modern Languages Division, Strasbourg. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 260 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

Примітка: в розділі містяться посилання на сайти підприємств та установ, з якими на момент укладання робочої програми укладено договір про проходження перекладацької практики.

1. Одеська міська рада <https://omr.gov.ua/>
2. Комітет виборців України <http://www.cvu.org.ua/>
3. Екскурсійна агенція «Тудой-сюдой» <https://ua.tudoy-sudoy.od.ua/>
4. Журнал «Судноплавство» <https://ua.sudohodstvo.org/jornal-sudohodstvo/>
5. Асоціація платників податків України <https://appu.org.ua/>
6. Бюро перекладів «Азбука» <https://azbuka-bp.com.ua/uk/odesa-ukr.html>
7. Бюро перекладів «Максворд» (Одеський філіал) <https://maxword.com.ua/uk/>
8. Організація Reva Foundation <https://revafoundation.com/page/about>
9. ТОВ «Стратег Україна» <https://strateg.ua/>

ДОДАТОК 1

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра теорії та практики перекладу

ЩОДЕННИК

про проходження виробничої (перекладацької) практики

Здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня

1-го року навчання, група _____

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація В11.041: Германські мови та літератури (переклад включно), перша -
англійська

Освітньо-професійна програма: **Переклад з англійської мови та другої іноземної
українською**

ПІБ здобувача:		
Керівник практики:		
Термін практики:		
Кількість балів:	Оцінка за національною шкалою:	ЄКТС:

Дата: _____

Підпис керівника практики _____

План та графік проходження практики

№ з/п	Етапи роботи	Відмітки про виконання
1	Організаційні збори. Затвердження графіку проходження практики. Розподіл індивідуальних завдань.	
2	Ознайомлення з матеріалами для перекладу, складання глосаріїв, організація процесу.	
3	Виконання індивідуального завдання: виконання письмового перекладу текстів.	
4	Редагування виконаних перекладів.	
5	Оформлення звіту про практику.	

Здобувач _____

Керівник практики _____

ЗВІТ-САМОАНАЛІЗ

Бази проходження практики, що надали матеріали	
Тематика та жанрова приналежність матеріалів, що опрацьовувалися під час практики	
Основні складнощі, з якими стикнулися під час виконання перекладу (за необхідністю, з розбивкою за тематикою та жанрами)	
Основні складнощі, з якими стикнулися під час редагування запропонованих текстів (за необхідністю, з розбивкою за тематикою та жанрами)	
«Зворотній зв'язок»: коментарі здобувача щодо умов, змісту і процесу проходження виробничої практики	

Здобувач _____

Коментар керівника практики:	
------------------------------	--

Керівник практики _____